

Deutschunterricht für Ungarn

Folyóiratbemutató

A magyarországi némettanárok körében igen közismert és egyre népszerűbb ez a folyóirat, amely működésének immár 12. esztendejébe lépett. 1986-ban indult, akkor még a TIT égisze alatt évente három száma jelent meg, kissé igénytelen sárga külső borítással, írógéppel sokszorosítva. Ennek ellenére a közhelyszerű megállapítás, hogy a folyóirat indulásakor hézagpótló szerepet töltött be, ebben az esetben is igaz, hiszen már történetének első, 1990-ig terjedő szakaszában, bár elsősorban nyelvészeti orientációjú volt, fórumot teremtett a magyarországi németoktatás néhány problémájának megtárgyalására. Ebben az időszakban a felelős szerkesztő Basel Péter volt, szerkesztőként pedig Bassola Péter és mások segítettek munkáját. Ha azonban kezünkbe vesszük a régebbi számokat, úgy érezzük: az elméleti nyelvészet túlsúlya mellett – a fent említettek ellenére – mégis kevés volt az a fogózó, amelybe az iskolai németoktatás mindennapos gondjaival szembenéző, gyakorló tanár kapaszkodhatott volna. Fel tűnően sok volt a külföldi szerzők műveinek átvétele. A módszertani tanácsokat alkalmasszerűen közlő „Kniffe und Griffe” rovatot a mai, „Und die Praxis?” cíművel összehasonlítva úgy találjuk, hogy ez utóbbiban módszertani kérdésekben eligazítást nyújtó közlemények elméletileg megalapozottabbak, mint a korábbiak. Ez, mint Bartha Magdolna és Petneki Katalin is megjegyzi a folyóirat tízéves történetét ismertető cikkében (DufU 1996/2, pp. 3–5), egyáltalán nem bírálata ennek az időszaknak, csupán annak a ténynek a rögzítése, hogy a szakdidaktika is jelentős fejlődésen ment keresztül az utóbbi évek során.

A második szakasz 1990-ben kezdődött. A kiadást átvette az ELTE Germanisztikai Intézete, és ettől kezdve felelős szerkesztőként Bartha Magdolna jegyzi a folyóiratot.

Kibővült a szerkesztőség is: a kezdetektől fogva jelen lévő Bassola Péter mellett Hessky Regina, Kohn János és Petneki Katalin is részt vesz a munkában. Ha rátekinünk az 1990–1997 között megjelent egyes számokra, bizonyára mindenkinek szemébe ötlük az a változás, hogy az Európa német nyelvű országait és Magyarországot egy kontinuumként bemutató térképen eggyel kevesebb lett a határvonal, és az írógép helyét is átvette a számítógépes szövegszerkesztő. Természetesen lényegesebb ennél a tartalmi megújulás, amelyet az idegen nyelvek iskolai és iskolán kívüli tanulása iránt mutatkozó igény ugrásszerű növekedése is sürgetett. A folyóirat továbbra is közöl a nyelvészet és a szakmódszertan elméleti(bb) jellegű kérdéseit tárgyaló cikkeket, ugyanakkor az állandó rovatok száma örvendatosan bővült, mégpedig éppen a gyakorló pedagógus igényeinek megfelelően az alábbiakkal:

- Az „Aktuelles aus der Sprachszene” szerzői rendszerint azokat a jelenségeket veszik górcső alá, amelyek a mai német nyelvben újdonságként hatnak, ezeket nyelvtani, stílusbeli, pragmatikai stb. szempontból elemzik. Csak találmokra kiragadva egy-két példát, az elmúlt évek során helyet kapott itt az ifjúság nyelvével és a sajtó nyelvével foglalkozó tanulmány éppen úgy, mint a manapság igazán aktuális német helyesírási reformot illető hozzászólások.
- Az „Und die Praxis?”, mint fentebb már említettük, konkrét módszertani kérdésekben ad eligazítást, figyelembe véve a szakdidaktikai kutatások legújabb eredményeit is.
- Az „Erfahrungs- und Tagungsberichte” címszó alatt beszámolókat olvashatunk a közelmúltban lezajlott konferenciákról szemináriumokról és az ezután esedékes hasonló hazai és nemzetközi rendezvényekről. A folyóirat végére helyezett „Mitteilungen der Redaktion” hasonlóan informatív jellegű.
- Minden szakmai folyóirat szerves része kell, hogy legyen a legújabb szakirodalom

ismertetése. A „Buchbesprechungen” című rovatban valóban a legfrissebb terméskéről kapunk tájékoztatást. Örvendetes, hogy ebben a rovatban, a németajkú, illetve egyéb külföldi nemzetiségű szerzők mellett egyre gyakrabban recenzálják a magyar kollégák műveit is.

A fentiekhez még hozzátehetjük: már működésének első szakaszában, de jelenleg is, a DufU az egyetlen olyan elméleti és gyakorlati módszertani folyóirat, amely egy szakterület, a németoktatás művelőihez szól, és így jól kiegészíti a „nagy testvér”, az időközben szintén megújult *Modern Nyelvoktatás* szakmai célkitűzéseit. A szerkesztőségnek, minden eddigi és leendő szerzőnek, kollégának azt kívánjuk, hogy továbbra is eredményesen munkálkodjanak a német nyelvtanítás színvonalának emeléséért.

Lieli Zsófia – Radványi Zsuzsa

Вестник Folyóiratbamusztatás

A *Вестник* című folyóirat a Budapesti Orosz Kulturális Központ Puskin Nyelvi Intézetének negyedévenként megjelenő kiadványa elsősorban russzisták számára. A *Modern Nyelvoktatás* 1997. évi 3. számában így mutatkozik be: „A *Вестник* tájékoztat a tudományos és módszertani kutatások legújabb eredményeiről, bemutat tudósokat, oktatóhelyeket, tanszékeket és intézeteket, számot ad az új magyarországi és oroszországi kiadványokról, az Orosz Kulturális Központ és a Nyelvi Intézet könyvtárának állománybővüléséről. Módszertani tanácsokkal segíti a gyakorló pedagógusokat.”

Az 1996 óta rendszeresen megjelenő folyóirat harmadik száma részletesen foglalkozik a február 9–10. között Budapesten, az Orosz Kulturális Központban tartott „A mai orosz nyelv leírása és oktatása” című konferencia anyagával. A neves moszkvai, pozsonyi és hazai kutatók előadásai két szekció-

ban kerültek bemutatásra: nyelvészeti kutatások és gyakorlati hasznosításuk az orosz mint idegen nyelv oktatásában; korszerű eljárások és tendenciák az orosz mint idegen nyelv oktatásának metodikájában.

Az előadások felvetették a tudományos kutatás és a pedagógiai gyakorlat közti kapcsolat szükségességét. Megkülönböztetett figyelmet szenteltek az oktatás tartalmi kérdéseinek, a nyelvi kurzusok lexikai anyaggal való feltöltésének az iskolai tanfolyamtól kezdve egészen az üzleti kurzusokig. A konferencián megvitatott kérdések érintették a módszertan korszerűsítési problémáit, az idegennyelv-oktatás és a számítástechnika tapasztalatainak felhasználását.

Minden felszólaló kiemelte az új tankönyvek szükségességét, amelyek a magyarországi orosznyelv-oktatás megváltozott feltételeit tekintetbe veszik.

A neves moszkvai előadók között szerepelt V. P. Beljanyin (témája az irónia köznyelvi eszközei) és Sz. A. Havronyina (az üzletemberek számára megírt új nyelvkönyvről beszélt). A hazai russzisták közül előadást tartott pl. Lendvai Endre (Pécs) az orosz verbális humorról; Kovács Ilona (Budapesti Műszaki Egyetem) hét érvet sorolt fel az „írás mellett”; Erdei Ilona a főnévi igeneves szerkezetek fordítási problémáiról beszélt szépirodalmi szövegek esetén; Jankovics Mária (Szombathely) a fordításelmélet és a gyakorlat szoros kapcsolatát emelte ki az oktatási folyamatban.

Az említett folyóiratszám tartalmaz még egy elnöki rendeletet az Oroszországi Föderáció Elnöke mellett működő Orosz Nyelvi Tanács létrehozásáról, melynek feladata az orosz nyelv sokoldalú fejlesztése és terjesztése Oroszország népei között.

Az 1996-os évben megjelent 4. szám terjedelmének a felét az orosz tanárok tájékoztatására szánja. Ebben a részben Oroszország választások utáni helyzetével foglalkozik, bemutatja az oroszországi felsőoktatás új rendszerét, a kulturális élet keretében két rövidített cikket közöl, egyik a *Литературная Газета* című folyóiratban je-